

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2020 r.

w sprawie wprowadzenia w 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) zarządza się, co następuje:

§ 1. W 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się „ Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, stosuje się od dnia 1 stycznia 2020 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia w 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).

Działania objęte programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie, zwanym dalej „programem”, realizuje się w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 r. Jest to kontynuacja działań prowadzonych zgodnie z „Programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” realizowanym w 2019 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia w 2019 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. z 2019 r. poz. 598).

Program zawiera informacje określone w art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Stosownie do art. 57 ust. 8a pkt 2 ww. ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, program został uzgodniony pod względem finansowym z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz pod względem merytorycznym z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Program został przesłany przez Głównego Lekarza Weterynarii do Komisji Europejskiej w dniu 31 maja 2019 r.

Program w ust. 6 „Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego w ciągu ostatnich pięciu lat opis sytuacji epizootycznej” zawiera informacje dotyczące przypadków ASF u dzików, ognisk ASF u świń oraz wskazuje obszar, na którym występuje ASF. Powyższy ustęp zawiera opis sytuacji epizootycznej w zakresie dotyczącym ASF, a tym samym realizuje przepis art. 57 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W związku z aktualną sytuacją epizootyczną dotyczącą ASF konieczne jest

kontynuowanie programu również w 2020 r. Program obejmuje następujące działania:

- 1) badania laboratoryjne w kierunku ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym pobieranie próbek i ich transport;
- 2) zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików oraz zakup wag hakowych;
- 3) zwrot kosztów pozyskiwania samic przelatek i starszych samic dzika w ramach odstrzału sanitarnego na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami, obszarze zagrożenia oraz na innych obszarach, na których jest prowadzony odstrzał sanitarny;
- 4) finansowanie pozyskiwania wszystkich dzików w ramach polowań na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami, obszarze zagrożenia oraz finansowanie pozyskiwania samic przelatek i starszych samic dzika na obszarze wolnym;
- 5) ubój lub zabicie świń na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym;
- 6) działania powiatowego lekarza weterynarii – po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia ASF – przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 7) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF lub przeprowadzanie kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją przez powiatowego lekarza weterynarii na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym;
- 8) finansowanie bezpiecznego usuwania zwłok padłych dzików lub ich szczątków na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami i obszarze zagrożenia oraz na obszarze wolnym znalezionych na gruntach należących do osób fizycznych;
- 9) unieszkodliwienie tusz dzików pozyskanych w ramach polowań lub odstrzału sanitarnego, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych, na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym;
- 10) wypłatę środków za zgłoszenie znalezienia zwłok dzików padłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Federacją Rosyjską, Białorusią i Ukrainą;

- 12) dofinansowanie odłowu dzików zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 8g albo art. 46 ust. 3 pkt 8h ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także uśmiercenia oraz transportu, unieszkodliwiania zwłok odłowionych i uśmierconych dzików oraz obsługę i utrzymanie w dobrym stanie technicznym odłowni żywołownych;
- 13) finansowanie zbudowania i umieszczenia w terenie odłowni żywołownych do odłowu dzików;
- 14) dofinansowanie organizowanych w ramach Wojewódzkich Centrów Zarządzania Kryzysowego akcji poszukiwania padłych dzików w zakresie zapewnienia:
 - a) sprzętu i materiałów do właściwej bioasekuracji oraz
 - b) sprzętu i materiałów do pobierania próbek do badań, oraz
 - c) zwrotu kosztów dojazdu na miejsce poszukiwań, posiłków i napojów, oraz
 - d) środków ochrony przeciw owadom;
- 15) prowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla podmiotów:
 - a) prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, a także rolników, myśliwych, władz samorządowych, straży, inspekcji i innych służb oraz społeczeństwa, obejmującej rozpowszechnienie informacji o:
 - zagrożeniu ASF w taki sposób, aby te podmioty niezwłocznie zawiadamiały o podejrzeniu wystąpienia ASF zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i sposobie zawiadamiania właściwych organów o podejrzeniu wystąpienia ASF,
 - objawach zakażenia wirusem ASF,
 - ryzyku, jakie niesie wprowadzanie produktów wieprzowych do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie, w tym w szczególności wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów pochodzenia wieprzowego spoza tego terytorium,
 - metodach bezpiecznego unieszkodliwiania padłych dzików lub dopuszczalnych sposobach zagospodarowania odstrzelonych dzików,
 - obowiązku zawiadamiania organów Inspekcji Weterynaryjnej o każdym przypadku znalezienia padłego dzika,
 - wymaganiach dotyczących bioasekuracji,

- b) świadczących usługi z zakresu przewozu osób, w tym operatorów portów lotniczych i portów morskich, oraz dla operatorów biur podróży i podmiotów świadczących usługi pocztowe i kurierskie, mającej na celu przekazanie wiedzy na temat ASF.

Właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programu są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzcy lekarze weterynarii oraz powiatowi lekarze weterynarii.

Afrykański pomór świń to groźna, wysoce zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Jednakże wystąpienie ASF skutkuje przede wszystkim narażeniem danego kraju na ogromne straty finansowe, związane w pierwszej kolejności z całkowitym zablokowaniem możliwości eksportu świń lub wieprzowiny do krajów trzecich, jak również z brakiem możliwości handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego w Unii Europejskiej. Ponadto, wystąpienie ASF niesie ze sobą konieczność wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz poniesienia innych kosztów związanych ze zwalczaniem ASF. Strategia walki z ASF polega na zlikwidowaniu wirusa w jak najkrótszym możliwym czasie. Obejmuje ona m. in. zabicie zwierząt w ognisku ASF i unieszkodliwienie ich zwłok, kontrolę przemieszczania się zwierząt, ludzi, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz sprzętu, oczyszczanie i dezynfekcję skażonych pomieszczeń i sprzętu, prowadzenie dochodzenia epizootycznego, perlustrację mającą na celu określenie zasięgu choroby oraz utworzenie obszarów zapowietrzonych i zagrożonych.

Szczegółowy sposób i tryb zwalczania ASF reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 754).

Najczęstszą przyczyną zakażenia świń jest bezpośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi lub skażonymi odpadkami żywnościowymi. W przypadku obszarów o wysokim zagęszczeniu gospodarstw utrzymujących świnie, rozprzestrzenianie się wirusa ASF między gospodarstwami byłoby stosunkowo łatwe, głównie za pośrednictwem osób odwiedzających dane gospodarstwo lub poprzez skażoną paszę, wodę czy sprzęt wykorzystywany do obsługi zwierząt.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania, ASF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi zgłaszania i zwalczania oraz zakazowi szczepień zgodnie z przepisami

ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Wystąpienie tej choroby podlega ponadto obowiązkowi zgłaszania do Komisji Europejskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jak również do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE).

Program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 652/2014”.

Komisja zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 652/2014 przekazuje państwom członkowskim co roku do dnia 30 listopada wykaz programów krajowych, które zostały zatwierdzone pod względem technicznym i zaproponowane do współfinansowania. Natomiast, w odniesieniu do przyznanych wkładów finansowych Unii, zgodnie z art. 13 ust. 3 Komisja zatwierdza roczne programy krajowe i powiązane środki finansowe do dnia 31 stycznia każdego roku w formie decyzji o udzieleniu dotacji w odniesieniu do środków wdrożonych i kosztów poniesionych od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Do rozporządzenia nr 652/2014 zostało dołączone Oświadczenie Komisji w sprawie procedur zatwierdzania programów weterynaryjnych i fitosanitarnych, które stanowi:

„Aby lepiej informować państwa członkowskie, Komisja zamierza organizować coroczne posiedzenia Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Paszy, które będą dotyczyć wyniku procedury oceny programów. Posiedzenie takie będzie odbywać się nie później niż 30 listopada roku poprzedzającego wdrażanie programów. W związku z tym posiedzeniem Komisja przedstawi wykaz programów zatwierdzonych pod względem technicznym i zgłoszonych do współfinansowania.”.

Stosownie do art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt minister właściwy do spraw rolnictwa wprowadza

program w drodze rozporządzenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, mając na względzie ochronę zdrowia publicznego, poprawę sytuacji epizootycznej państwa oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej po jego zatwierdzeniu pod względem technicznym i zaproponowaniu do współfinansowania przez Komisję Europejską zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 652/2014.

Przedstawiając powyższe należy zauważyć, że zaprezentowanie przez Komisję wykazu programów zatwierdzonych pod względem technicznym należy uznać za równoważne ze zgodą Komisji na ich wprowadzenie przez państwo członkowskie z dniem 1 stycznia danego roku, co wypełnia wymóg określony w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W dniach 21–22 listopada 2019 r. Komisja Europejska na posiedzeniu Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz (DG SANTE) przedstawiła wykaz programów zatwierdzonych pod względem technicznym i zaproponowanych do współfinansowania w 2020 r. oraz wstępną propozycję podziału środków finansowych przeznaczonych na poszczególne programy. Zgodnie z tą propozycją Polska w 2020 r. otrzyma na program zwalczania ASF dotację w wysokości 2 651 000 euro.

Szacunkowe ogólne koszty realizacji programu w 2020 r. wyniosą 133 192 467,85 zł, z czego koszty kwalifikowalne zostały określone w wysokości 30 483 850,74 zł. Strona polska wystąpi z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej w wysokości 22 862 888,06 zł, co stanowi 75% szacunkowych wysokości kosztów kwalifikowalnych przedmiotowego programu na 2020 r.

Realizacja programu będzie nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii, a koordynowana w poszczególnych województwach przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Założenia przyjęte w programie będą realizowane przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Program objęty rozporządzeniem stosuje się od dnia 1 stycznia 2020 r. w celu uzyskania dotacji w odniesieniu do kosztów poniesionych od dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja Europejska zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 652/2014 zatwierdza roczne programy krajowe i powiązane środki finansowe od dnia 1 stycznia danego roku w formie decyzji o udzieleniu dotacji w odniesieniu do kosztów poniesionych od dnia 1 stycznia br. Proponowane rozwiązanie pozwoli na zachowanie ciągłości działań związanych z oceną sytuacji epizootycznej w zakresie afrykańskiego pomoru świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia i było stosowane od dnia 1 stycznia 2020 r. Należy podkreślić, że program ten ma

duże znaczenie dla Polski, jako jednego z największych producentów trzody chlewnej w Unii Europejskiej, ma tym samym również duże znaczenie dla gospodarki narodowej. W związku z powyższym, ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie rozporządzenia i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Ponadto program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Tym samym niewdrożenie w odpowiednim terminie rozporządzenia spowoduje zmniejszenie lub wstrzymanie dofinansowania z Unii Europejskiej.

Rozporządzenia jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, wobec czego jego projekt nie podlegał procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia w 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu monitorowania zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i mającego na celu poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Szymon Giżyński Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Bartosińska Z-ca Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii tel. 22 623 18 43; fax: 22 623 21 05; e-mail: sekretariat.zw@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 7 listopada 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967)</p> <p>Nr w wykazie prac Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Afrykański pomór świń (ASF) jest chorobą, która po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wystąpiła w 2014 r. i stanowi poważne zagrożenie dla populacji świń i dzików. Wymaga to stałego poszerzania, przez Polskę i pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej, wiedzy na temat skutecznego i wczesnego wykrywania ASF oraz efektywnego jej zwalczania.

W związku z aktualną sytuacją epizootyczną dotyczącą ASF konieczne jest kontynuowanie programu również w 2020 r. Program obejmuje m.in. następujące działania:

1. badania laboratoryjne w kierunku ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym pobieranie próbek i ich transport;
2. zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików oraz zakup wag hakowych;
3. zwrot kosztów pozyskiwania samic przelatek i starszych samic dzika w ramach odstrzału sanitarnego na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami, obszarze zagrożenia oraz na innych obszarach, na których jest prowadzony odstrzał sanitarny;
4. finansowanie pozyskiwania wszystkich dzików w ramach polowań na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami, obszarze zagrożenia oraz finansowanie pozyskiwania samic przelatek i starszych samic dzika na obszarze wolnym;
5. finansowanie bezpiecznego usuwania zwłok padłych dzików lub ich szczątków na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami i obszarze zagrożenia oraz na obszarze wolnym znalezionych na gruntach należących do osób fizycznych;
6. unieszkodliwienie tusz dzików pozyskanych w ramach polowań lub odstrzału sanitarnego, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych, na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym;
7. wypłatę środków za zgłoszenie znalezienia zwłok dzików padłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

8. wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Federacją Rosyjską, Białorusią i Ukrainą;
9. dofinansowanie odłowu dzików zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 8g albo art. 46 ust. 3 pkt 8h ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także uśmiercenia oraz transportu, unieszkodliwiania zwłok odłowionych i uśmierconych dzików oraz obsługę i utrzymanie w dobrym stanie technicznym odłowni żywołownych;
10. finansowanie zbudowania i umieszczenia w terenie odłowni żywołownych do odłowu dzików,
11. dofinansowanie organizowanych w ramach Wojewódzkich Centrów Zarządzania Kryzysowego akcji poszukiwania padłych dzików w zakresie zapewnienia:
 - a) sprzętu i materiałów do właściwej bioasekuracji oraz
 - b) sprzętu i materiałów do pobierania próbek do badań, oraz
 - c) zwrotu kosztów dojazdu na miejsce poszukiwań, posiłków i napojów, oraz
 - d) środków ochrony przeciw owadom.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie środków wskazanych w programie pozwoli na podjęcie skuteczniejszych działań mających na celu przede wszystkim ograniczenie populacji dzików, stanowiących główny rezerwuwar wirusa ASF, w środowisku oraz eliminację zwłok padłych dzików ze środowiska, a także działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat ASF wśród innych służb i inspekcji oraz podmiotów świadczących usługi z zakresu przewozu osób i podmiotów świadczących usługi pocztowe.

Realizacja programu zapewnia zwiększenie bezpieczeństwa epizootycznego w populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie ochronę terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenianiem się wirusa ASF. Efektem powyższych działań będzie m.in. uzyskanie wiarygodnych danych na temat zakażeń wirusem ASF u świń i dzików oraz obszaru, na którym te zakażenia występują, co w konsekwencji pozwoli na skuteczne hamowanie szerzenia się ASF oraz wykazanie wobec Komisji Europejskiej i państw członkowskich poprawy sytuacji epizootycznej. Brak nowych przypadków i ognisk ASF pozwoli na wykazanie zatrzymania rozprzestrzeniania się wirusa ASF, a nawet jego zwalczenie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Celem ich realizacji jest ochrona terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenianiem się wirusa ASF przez wczesne wykrycie zakażenia wirusem ASF i jego zwalczenie. Analogiczne programy, podejmujące działania związane z wystąpieniem lub zagrożeniem ASF, prowadzone są na terytorium Litwy, Łotwy, Estonii, Węgier, Rumunii i Słowacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
posiadacze świń	164 576 siedzib stad	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 01.01.2019r.	Szkolenia, kampanie informacyjne, udostępnianie świń do badania klinicznego i pobierania próbek do badań laboratoryjnych
myśliwi	120 610 myśliwych	Polski Związek Łowiecki	Szkolenia, kampanie informacyjne, prowadzenie odstrzału sanitarnego, odstrzału dorosłych samic dzika oraz poszukiwania zwłok dzików padłych
inne służby i inspekcje oraz podmioty	Wielkość zmienna trudna do	Brak	Szkolenia, kampanie informacyjne

(oddzielnie)													
Wydatki ogółem	-133,192												-133,192
budżet państwa	- 133,192												-133,192
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-133,192	22,863											-110,329
budżet państwa	-133,192	22,863											-110,329
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	<p>Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa, dział 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12 przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, lub poz. 8 w części podlegającej refundacji ze środków Unii Europejskiej oraz środków budżetowych określonych w części 85 – budżety wojewodów, dział 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.</p> <p>Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014). Stosownie do art. 5 ust. 1, w przypadku gdy wkład finansowy Unii przybiera formę dotacji, nie może on przekraczać 50% kosztów kwalifikowanych. Jednocześnie zgodnie z lit. b ust. 2 art. 1 maksymalna stawka, o której mowa w ust. 1, może zostać zwiększona do 75% kosztów kwalifikowanych w odniesieniu do państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca w oparciu o najnowsze dane Eurostatu wynosi mniej niż 90% średniej UE Polska należy do takich krajów i dlatego założono, że kwota dotacji na przedmiotowy program osiągnie poziom 75% kosztów kwalifikowanych.</p> <p>Współfinansowanie ze środków budżetowych UE będzie polegać na częściowej refundacji kosztów pierwotnie poniesionych z budżetu krajowego.</p>												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wskazana w tabeli kwota dochodów w wysokości 22,863 mln zł stanowi 75% szacunkowych kosztów kwalifikowalnych przedmiotowego programu, które będzie podlegać współfinansowaniu ze środków finansowych UE. Niemniej jednak ostateczna wysokość wkładu finansowego UE zostanie określona po dokonaniu przez Komisję Europejską oceny sprawozdań technicznych i finansowych sporządzonych przez Polskę po zakończeniu programu.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego w populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a tym samym na funkcjonowanie gospodarstw i działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców związanych z branżą mięsną, co przyczyni się do utrzymania ich konkurencyjności na rynku unijnym i rynkach państw trzecich. Badania laboratoryjne przeprowadzone w ramach programu pozwolą na wczesne wykrycie wirusa ASF, co umożliwi niezwłoczne zastosowanie środków administracyjnych przewidzianych w przepisach o zwalczaniu tej choroby, w celu likwidacji jej ognisk. Pozwoli to na minimalizację strat wynikających z zamknięcia rynku unijnego i rynków państw trzecich oraz konieczności wykonania przez posiadaczy świń nałożonych nakazów i zakazów. Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Realizacja programu, po wprowadzeniu go w życie projektowanym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych będzie wykonywane przez urzędowych lekarzy weterynarii oraz – w niektórych przypadkach – przez przeszkolonych myśliwych. Wykonywanie pozostałych zadań przewidzianych w programie będzie realizowane przez urzędowych lekarzy weterynarii lub pracowników innych organów administracji publicznej.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	<p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Wprowadzenie w życie programu będzie miało pośrednio pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionów, gdyż umożliwi uniknięcie strat gospodarczych wynikających ze zmniejszenia produkcji oraz zmobilizuje podmioty gospodarcze do większej dbałości o stan zdrowia utrzymywanych świń oraz podwyższenie standardów bioasekuracji w gospodarstwach.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Wejście w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia w 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu monitorowania zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i mającego na celu poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” umożliwi prowadzenie następujących środków:

- 1) badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) finansowanie funkcjonowania 5 odłowni żywołownych do odłowu dzików; odłowione dziki podlegają uśmierceniu;

- 3) finansowanie polowania i odstrzału sanitarnego na przelatki i dorosłe samice dzika oraz pozostałe dziki;
- 4) finansowanie odłowu dzików na obszarach miast i na obszarach gdzie nie wykonuje się polowań albo odstrzałów sanitarnych;
- 5) finansowanie poszukiwania i bezpiecznego usuwania zwłok dzików padłych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) finansowanie unieszkodliwienie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych na obszarach objętym ograniczeniami i zagrożenia;
- 7) wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Federacją Rosyjską, Białorusią i Ukrainą;
- 8) prowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, a także rolników, myśliwych, władz samorządowych oraz społeczeństwa oraz innych służb i inspekcji oraz podmiotów świadczących usługi z zakresu przewozu osób, w tym operatorów portów lotniczych i portów, oraz operatorów biur podróży i podmiotów świadczących usługi pocztowe;
- 9) prowadzenie szkoleń dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną przez Inspekcję Weterynaryjną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz rolników i myśliwych, mających za zadanie przekazać wiedzę na temat ASF;
- 10) postępowanie powiatowego lekarza weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia ASF, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nadzór bierny) przeprowadzane zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 11) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF lub przeprowadzanie kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją, przez powiatowego lekarza weterynarii (nadzór czynny nad gospodarstwami) na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Celem programu jest ochrona terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw Unii Europejskiej przed rozprzestrzenieniem się ASF. Miernikiem programu będzie liczba przeprowadzonych badań, ze szczególnym zwróceniem uwagi na badania, w których uzyskano dodatni wynik. Miernik jest oceniany na bieżąco i organy Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku wyniku dodatniego są zobowiązane do podjęcia działań przewidzianych w przepisach prawa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Kalkulacja kosztów.